

**MANAGEMENTUL DE CAZ, SUPERVIZAREA ȘI
COMUNICAREA ÎN BUNĂ STAREA COPILULUI ȘI
FAMILIEI**

TEZĂ DE ABILITARE

PATRICIA-LUCIANA RUNCAN

Iunie 2014

UNIVERSITATEA DE VEST DIN TIMIȘOARA

Rezumat

Într-o lume dinamică, tumultuoasă și atât de grăbită în care, adesea, nu ne mai facem timp pentru a privi nici măcar la trecutul nostru profesional, teza de abilitare reprezintă, pentru mine, *un popas, un semn de oprire* și, în același timp, *o provocare* a teptat de ceva vreme, care mă ajută să mă opresc din *alergare* pentru a-mi analiza atent evoluția trecutului profesional și care, totodată, îmi conferă și oportunitatea de a-mi planifica, într-un mod minuțios, eficient și chiar mai specific, viitorul profesional. Acest proces holistic în care încerc să -mi analizez *trecutul și viitorul prin filtrul prezentului* nu este nici ușor, nici anevoios, ci, mai degrabă, extrem de provocator!

Contribuțiile profesionale care vor fi menționate și prezentate mai detaliat în teză se referă, în special, la perioada din ultimii 4-5 ani, dar ele confirmă experiența acumulată în cei 11 ani de activitate didactică și de cercetare.

Careeră mea profesională a început în 2003 când am intrat ca preparator la Departamentul de Asistență Socială al Facultății de Sociologie și Psihologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Datorită dinamicii amintite mai sus, prezent chiar și în sistemul universitar din România, am fost adesea nevoit să seminarizez și, mai apoi, să predau discipline extrem de diverse din domeniul asistenței sociale. Voi enumera doar câteva: minoritățile naționale, asistența socială a familiei, protecția copilului și familiei, protecția persoanelor vârstnice, managementul de caz, supervizarea, sistemul de asistență socială, tehnicile de intervenție, comunicarea emoțională cu copilul-victim etc. Toate aceste activități didactice au fost dublate și de interesul meu de a cerceta și publica în aceste subdomenii diverse și, totodată, complexe ale asistenței sociale.

Publicațiile din ultimii ani au fost multe și diverse: peste 19 cărți de autor și coordonator (17 în engleză și 2 în română), 3 articole ISI cu factor de impact, 21 de articole indexate în mai mult de trei baze de date internaționale etc. Am realizat diferite cercetări în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei în România, în care am analizat unele nevoi, riscuri, provocări, dar și oportunități cu care se confruntă copiii, tinerii, părinții și vârstnicii în România. Pe de altă parte, datorită disciplinei „management de caz” pe care am predat-o și o predau la Universitatea de Vest din Timișoara, am fost direct interesat să aprofundez, mai în detaliu, metoda managementului de caz în domeniul asistenței sociale și, în special, în protecția drepturilor copilului și familiei. Studiind cu atenție managementul de caz, mi-am dat seama cât de importantă este supervizarea în managementul de caz, în general, și cât de necesară este ea pentru profesioniștii care lucrează în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei, în special.

Datorită bursei postdoctorale pe care am câștigat-o în 2011, am avut șansa de a cerceta și aprofunda nevoia de supervizare a profesioniștilor din România care lucrează cu factorul uman, în special în domeniul bunăstării copilului și familiei. Tot prin proiectul de cercetare postdoctoral am putut studia fenomenele de *burn-out* și *brain-drain* cu care se confruntă, prea adesea, o parte din profesioniștii care lucrează în acest domeniu.

În urma acestor studii multiple și extrem de solicitante, am decis să -mi prezint, în teza de abilitare, rezultatele profesionale din trecut și prezent sub titlul *Managementul de caz, supervizarea și comunicarea în bunăstarea copilului și familiei*. Comunicarea este procesul care stă la baza relațiilor umane de interacțiune atât din familie, cât și din exteriorul acesteia.

Supervizarea are, în centrul ei, comunicarea, fără de care nu ar fi posibil nici procesul de supervizare, și nici cel de management de caz.

Structura acestei teze este cea impusă de lege prin *Ghidul orientativ pentru realizarea tezei de abilitare*. **În prima parte**, prezint, în ansamblu, documentat, realizările profesionale obținute după conferirea titlului de doctor în domeniul sociologiei cu teza de doctorat intitulată *Apariția depresiei la persoanele vârstnice. Aspecte psihosociale*, realizări care probează originalitatea și relevanța contribuțiilor academice, științifice și profesionale obținute până în prezent și care certifică o dezvoltare a viitoarei cariere profesionale. Managementul de caz este prezentat în detaliu în *Capitolul al 2-lea* al tezei, unde sunt analizate abordările teoretice și practice ale managementului de caz atât la nivel internațional, cât și la nivel național. Acest capitol se încheie cu rolul supervizării în managementul de caz. În *Capitolul al 3-lea*, sunt prezentate, pe larg, abordările teoretice și practice ale supervizării în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei și se pune accentul atât pe nevoia de supervizare a profesioniștilor care lucrează cu factorul uman, cât și pe avantajele ei. Supervizarea poate să prevină fenomenele de *burn-out* și *brain-drain* în rândul profesioniștilor care oferă servicii sociale. *Capitolul al 4-lea* cuprinde mai multe publicații prezentate diacronic din 2010 și până în prezent, lucrări care surprind câteva aspecte importante care influențează, pozitiv sau negativ, viața copiilor și tinerilor și relația de interacțiune părinte-copil. **Partea a doua a tezei** cuprinde cele trei direcții principale de dezvoltare profesională: **proiecte de cercetare** în domeniul analizei triadei: dependența de muncă -epuizare profesională -depresie în rândul profesioniștilor care oferă servicii sociale în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei și analiza neglijării copilului în familia românească; **publicații editoriale** în domeniul protecției și bunăstării copilului în România, dar și în domeniul copierii și parentalității; **evenimente științifice** ca participarea la conferințe internaționale în domeniul protecției și bunăstării copilului și familiei, dar și continuarea organizării, împreună cu colegi valoroși din țară și din străinătate, a trei evenimentele științifice pe care le-am coordonat în ultimii ani pentru Universitatea de Vest din Timișoara: Conferința Internațională de Științe Sociale Aplicate, ISSA 2012, Colecția de Asistență Socială Aplicată, ASA 2013, și Conferința Internațională Creșterea Puterii de a fi altfel, PFA 2014. **Ultima parte** a tezei de abilitare se încheie cu referințele bibliografice asociate primelor două părți.

După obținerea atestatului de abilitare doresc să realizez cercetări în echipe multidisciplinare care să studieze protecția și bunăstarea copilului și familiei și care să implice doctoranzi tineri din domenii diverse.

În concluzie, mișimt dator să menționez că toate realizările profesionale din ultimii 5 ani incluse în această teză au fost posibile datorită lui Dumnezeu și încrederii pe care am primit-o din partea unor oameni deosebiți și capabili cu care am colaborat în activitatea mea profesională. Le mulțumesc tuturor și, în special, familiei mele, care m-a sprijinit constant, original și necondiționat!